

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
budynek dyrekcji (1)

2. Czas powstania/uwagi

1899 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

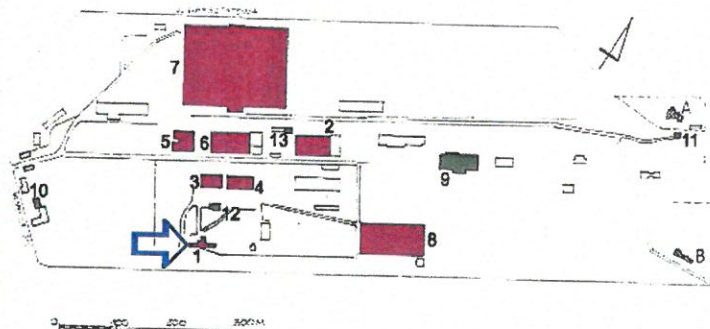
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Budynek dyrekcji wzniesiono w 1899 r. wraz z założeniem parku krajobrazowego w stylu angielskim. Stanowi przykład architektury neogotyckiej w formie rezydencjalnej, podkreślona wieżą i otoczeniem parku – popularna forma dla II poł. XIX w. Przetrwiał jako nieliczny z budynków należących do zespołu zakładów okres I wojny światowej. Podczas II wojny światowej, w okresie istnienia na terenie zakładów obozy przesiedleńczego mieścił komendę obozu, a następnie siedzibę dowództwa NKWD. Po ponownym uruchomieniu zakładów budynek powrócił jako siedziba zarządu ZNTK. Obecnie nie użytkowany.

Budynek jest otoczony parkiem, obecnie zaniedbanym, usytuowany w pd. części zakładów, w pierwszej linii zabudowań od str. torów kolejowych. Budynek wolnostojący na planie wydłużonego prostokąta z przybudówką od pn. i ryzalitami bocznymi i środkowym od pd. Bryła dwukondygnacyjna, na wysokim cokole, zamknięta dwu i wielospadowym układem zadaszenia z masywną czterokondygnacyjną wieżą zegarową usytuowaną w na skraju środkowego ryzalitu, przykrytą hełmem namiotowym. Elewacje licowane cegłą licówką, urozmaicone gzymsem kordonowym i koronującym z partiami arkadowań i kroksztyn. w partii dachu dekoracje w postaci trójkątnych szczytów zamykających partie ryzalitów, zdobione dekoracyjnymi pinaklami i krenelażem w zwieńczeniu dachu od strony frontowej. W części frontowej od str. pd. na osi zlokalizowano główne wejście w ryzalicie - ostrołukowy portal ujęty kamiennymi kolumnami o głowicach kompozytowych. Okna o wycięciu ostrołukowym, dwuskrzydłowe z nadświetłem, część okien jest ślepa. Pozostałe elewacje nieco skromniej, w partii szczytów otrzymały nieco zredukowaną dekorację (bez pinakli i krenelażu).

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)